

UMETNOSTNO BESEDILO

OD KDAJ DO KDAJ TRAJA OBDOBJE PISEMSTVA?

Obdobje pisemstva traja od 9. stoletja do 16. stoletja.

KATERA BESEDILA SO NASTAJALA V TEM ČASU?

Prve napisane slovenske molitve, brižinski spomeniki, celovski ali rateški rokopis, stiški rokopis ...

KATERI SO NAJSTAREJŠI ZAPISI V SLOVENSKEM JEZIKU, KAJ VSEBUJEJO, KDAJ SO NASTALI IN KJE SO NASTALI?

Najstarejši zapisi na slovenskem so brižinski spomeniki, ki vsebuje tri dele: prvi in tretji del sta splošna spoved, drugi del pa je pridiga o grehu in pokori. Brižinski spomeniki so nastali okoli leta 1000 na Koroškem.

KAJ SO INKUNABOLE?

Inkunabule so prve tiskane knjige pred letom 1550.

ČAS REFORMACIJE.

Reformacija je trajala od leta 1550 do leta 1595.

POMEN REFORMACIJE.

Reformacija je versko, kulturno in politično gibanje v 16. stoletju.

KATERE ZVRSTI SO NASTALE V OBDOBJU REFORMACIJE?

KDO IN KDAJ JE NAPISAL PRVI SLOVENSKI KNJIGI?

Prvi slovenski knjigi je napisal Primož Trubar leta 1550.

PREDSTAVNIKI REFORMACIJE IN NJIHOVA DELA.

Adam Bohorič je leta 1584 prvo slovensko slovnico Zimske urice

Sebastjan Krelj je leta 1566 napisal prirejeno sveto pismo za otroke – Otročja biblija

Juri Dalmatin je leta 1584 prevedel celotno sveto pismo v slovenščino

Primož Trubar je napisal 22 knjig v slovenščini in 2 v nemščini in leta 1550 izdal prvi slovenski knjigi: Abecednik in Katekizem

V KATEREM OBDOBJU SO POŽIGALI VSA DELA, RAZEN DELNO BIBLIJE?

Vsa dela so požigali v obdobju protireformacije.

V KATEREM OBDOBJU SE ZAČNE RASCVET POSVETNE LITERATURE?

ČAS RASVETLJENSTVA.

Razsvetljenje je trajalo od leta 1768 do leta 1819.

POMEN RASVETLJENSTVA.

V razsvetljenstvu nastane prva komedija Županova Micka, prvi časnik v slovenskem jeziku Ljubljanske novice, prva pesniška zbirka Pesmi za pokušino.

KDO JE DELOVAL V ZOIZOVEM KROŽKU IN ZAKAJ SO AVTORJI POMEMBNI?

Anton Tomaž Linhart je bil pesnik, dramatik in napisal je prvo komedijo Županova Micka

Valentin Vodnik je bil pesnik, prevajalec, časnikar ... in izdal je prvo pesniško zbirko Pesmi za pokušino

KATERO OBDOBJE JE ŽELELO OBUDITI TRADICIJO ANTIKE, KJE SE POJAVI IN KDO SO AVTORJI, KI SO V TEM OBDOBJU PISALI.

V KATEREM OBDOBJU SLOVENSKA KNJIŽEVNOST DOSEŽE SVETOVNI VRH?

Slovenska književnost doseže svetovni vrh v obdobju renesanse.

OD KDAJ DO KDAJ TRAJA OBDOBJE ROMANTIKE?

Obdobje romantike traja od leta 1819 do leta 1848.

POMEN ROMANTIKE IN PREDSTAVNIKI.

Razcvet pesništva glasbe, pisava gajica. Prva slovenska povest Sreča v nesreči. France Prešern, Matija Čop, Jernej Kopitar, Janez Cigler

POMEN OBDOBJA OD ROMANTIKE DO REALIZMA.

Prvi slovenski roman 10 brat, prva slovenska umetna pripovedka Martina Krpan, prvi literarni program Potovanje od Litije do Čateža

ČAS TEGA OBDOBJA IN PREDSTAVNIKI.

Obdobje je trajalo od leta 1848 do leta 1881

Josip Jurčič, Fran Levstik, Simon Gregorčič, Simon Jenko

KAJ JE ZNAČILNO ZA REALIZEM?

ČAS IN PREDSTAVNIKI REALIZMA.

SMERI MODERNE.

Smeri so: simbolizem, impresionizem, dekadenca, nova romantika

POMEN IN ČAS MODERNE.

Moderna traja od leta 1899 do leta 1918.

Pomen moderne: dosežek svetovnega vrha v prozi, poeziji in dramati.

PREDSTAVNIKI MODERNE.

Dragotin Kette, Josip Murn Aleksandrov, Ivan Cankar, Oton Župančič

PRIMOŽ TRUBAR.

VALENTIN VODNIK.

ALPSKA POSKOČNICA.

Alpska poskočnica je štirivrstičnica z dvo-stopičnim amfibraškim verzom (v ljudskih pesmih).

WILLIAM SHAKESPEAE.

TRAGEDIJA.

Junak podleže boju s sovražno silo, junak je dober, plemenit ... v boju doživi poraz, konec je tragičen

FRANCE PREŠERN.

GLOSA.

Je pesem, ki v decimah razlaga neko življenjsko dogajanje, ki je izraženo v geslu.

GAZELA

Je orientalska pesniška oblika, ki lahko ima od 6 do 30 verzov in ni deljena na kitice, rima se ponovi v prvihdveh verzih in nato v vseh sodih verzih, ima refren oz. pripev notranja rima.

ČRTICA.

Je kratka pripoved brez prave zgodbe, v središču pa je kak dogodek ali prpetljaj.

DOMOVINSKA PESEM.

Je pesem ki opeva domovino in njene lepote ... ljubezen do rodne kraja, domovine in države.